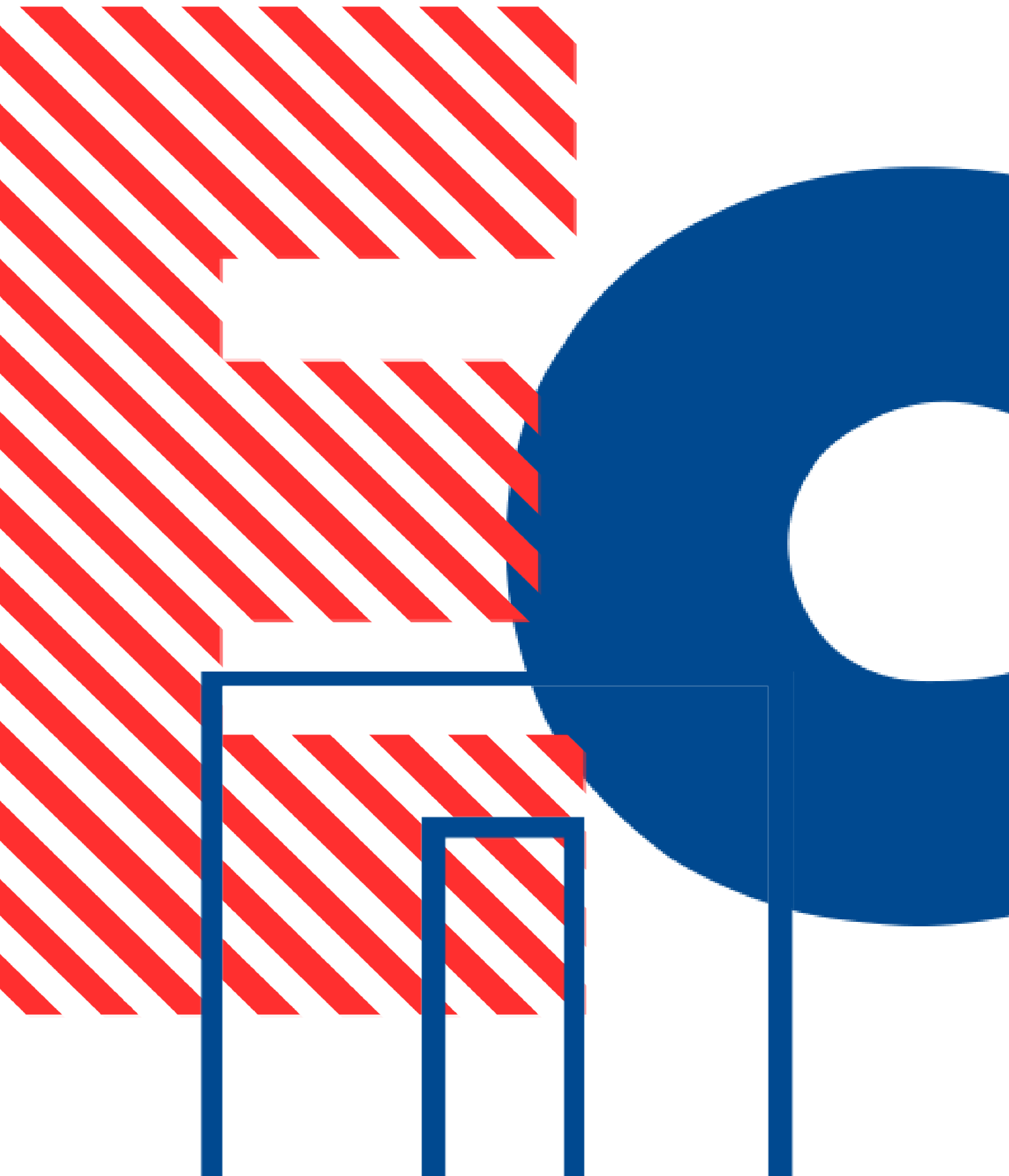
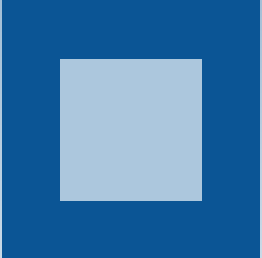
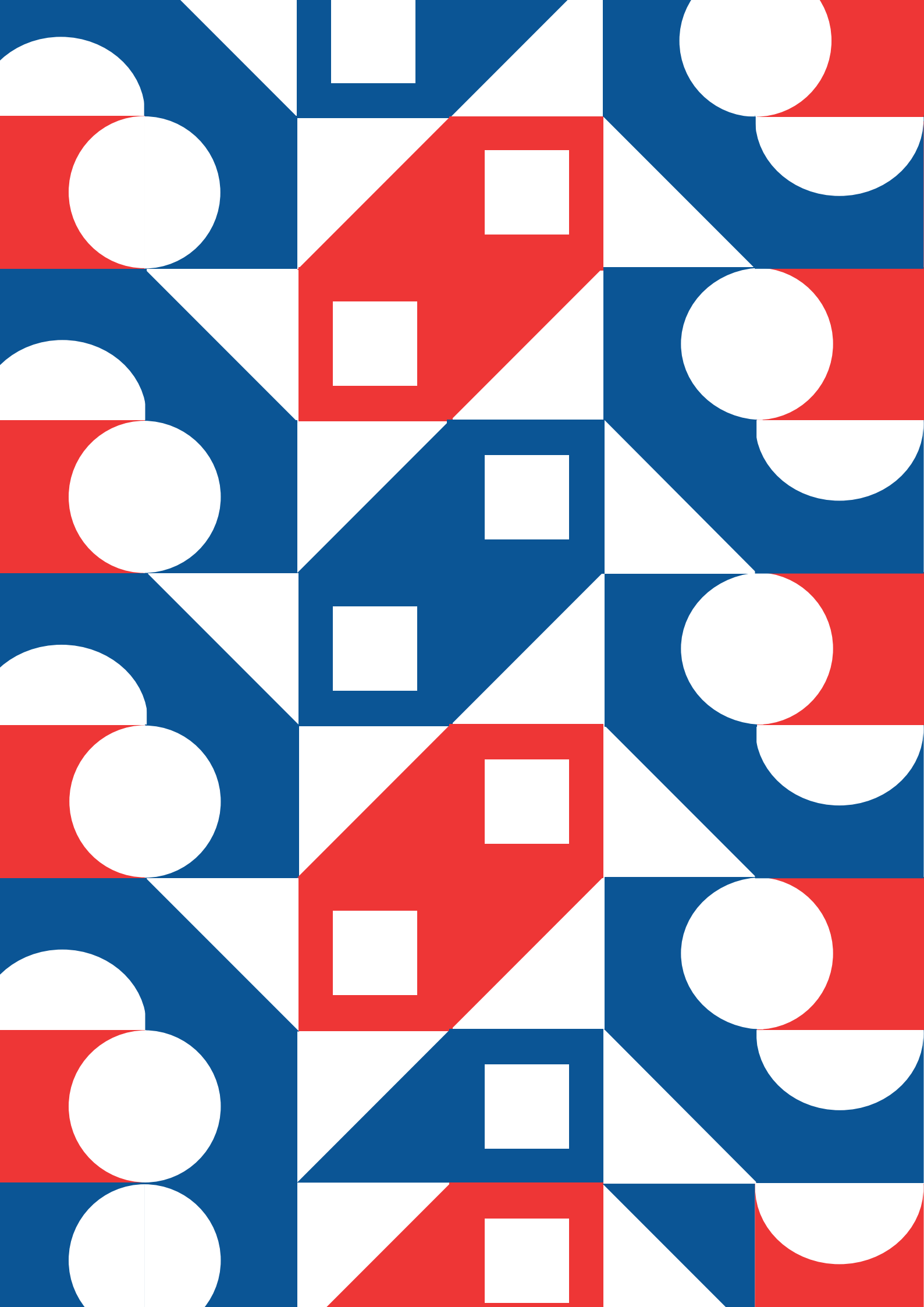

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ

О НАМА

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ је највећа енергетска компанија у Србији. Основне делатности ЕПС-а су производња, снабдевање и трговина електричном енергијом. Тиме се потврђује да је ЕПС један од фактора енергетске стабилности Србије.

Поуздана производња и снабдевање грађана и привреде електричном енергијом у свим ситуацијама и у свим условима основни је задатак „Електропривреде Србије“. Да би та обавеза била испуњена, а енергетски систем Србије увек био стабилан, константно се унапређује сваки сегмент ЕПС-овог сложеног система и пословања.

Покренут је снажан инвестициони циклус и реализује се читав низ пројеката, почев од модернизације капацитета и процеса производње угља и електричне енергије, до изградње нових објеката уз поштовање свих мера заштите животне средине. Подједнако важна је и брига о купцима, као и о безбедности и здрављу свих запослених. Циљ је и да се трговином оствари максимални профит из примарне енергије и смање трошкови снабдевања, да се обезбеди уравнотежен и оптимизован електроенергетски портфељ. Интегрисани систем менаџмента треба да повећа пословну ефикасност компаније, а подршка пројектима којима се увећава добробит друштва да потврди њену друштвену одговорност.

Као највећи систем у земљи, ЕПС је и један од важних покретача српске привреде, њен ослонац у енергетском и финансијском смислу. ЕПС даје око шест одсто укупних прихода државног буџета, из којег се финансирају пензије, болнице и школе. Осим тога, српска привреда ангажована је у многим ЕПС-овим пројектима и обезбеђује значајан приход управо кроз послове са ЕПС-ом.

„Електропривреда Србије“ данас иде крупним корацима напред са јасном визијом модерне енергетске компаније која прати савремене токове. ЕПС се спрема за енергетску транзицију, за све изазове економичне еколошке производње уз повећање енергетске ефикасности и удела обновљивих извора енергије, за све промене које ће допринети ефикаснијем пословању, уз императив очувања енергетске стабилности и независности земље.

У свим протеклим годинама ЕПС је био окосница развоја у Србији, његов предуслов и потврда. Тако ће бити и у будућности.

ОРГАНИЗАЦИЈА

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ је енергетска компанија у чијем систему послује и зависно привредно друштво „ЕПС Трговање“ д.о.о. Љубљана.

Оснивач ЈП ЕПС је Република Србија и оснивачка права остварује Влада Републике Србије. ЈП ЕПС је 100 одсто у власништву Републике Србије.

Органи Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ су Надзорни одбор и директор. Чланове Надзорног одбора и директора именује Влада Републике Србије. ЈП ЕПС има седам извршних директора које бира директор.

У оквиру ЈП ЕПС организовано је осам огранака за производњу електричне енергије и угља, укључујући и огранак за снабдевање купаца електричном енергијом. ЕПС има већински удео од 79,1 одсто у капиталу привредног друштва „Колубара – Грађевинар“ из Лазаревца, као и већински удео од 51 одсто у предузећу ХЕС „Горња Дрина“ из Фоче. ЕПС је оснивач и привредног друштва „Електросевер“ д.о.о. из Косовске Митровице.

ЕПС има оснивачка права и у три јавна предузећа на Косову и Метохији. Од јуна 1999. године ЕПС није у могућности да управља својим капацитетима на Косову и Метохији.

СНАГА И ПОУЗДАНОСТ

Сложени систем „Електропривреде Србије“ почива на производњи лигнита и електричне енергије. Захваљујући природном богатству у угљу и води, ЕПС је у могућности да користи те базне изворе енергије, а својим производним миксом да обезбеди поуздано снабдевање електричном енергијом.

ЕПС улаже огромне напоре да се експлоатација лигнита модернизује, његов квалитет побољша, а утицај термоелектрана на животну средину смањи. Отуда су инвестиције кључна реч у ЕПС-у. Инвестира се у пројекте великих размера, не само према значају и сложености, већ и висини уложених финансија. ЕПС је уложио око 540 милиона евра у пројекте којима се унапређују квалитет ваздуха, воде и земљишта. Тиме је заузео позицију као највећи инвеститор у заштиту животне средине у Србији. А ревитализацијом хидроелектрана, ЕПС обезбеђује да се удео производње из обновљивих извора енергије у Србији одржи на високим 30 одсто.

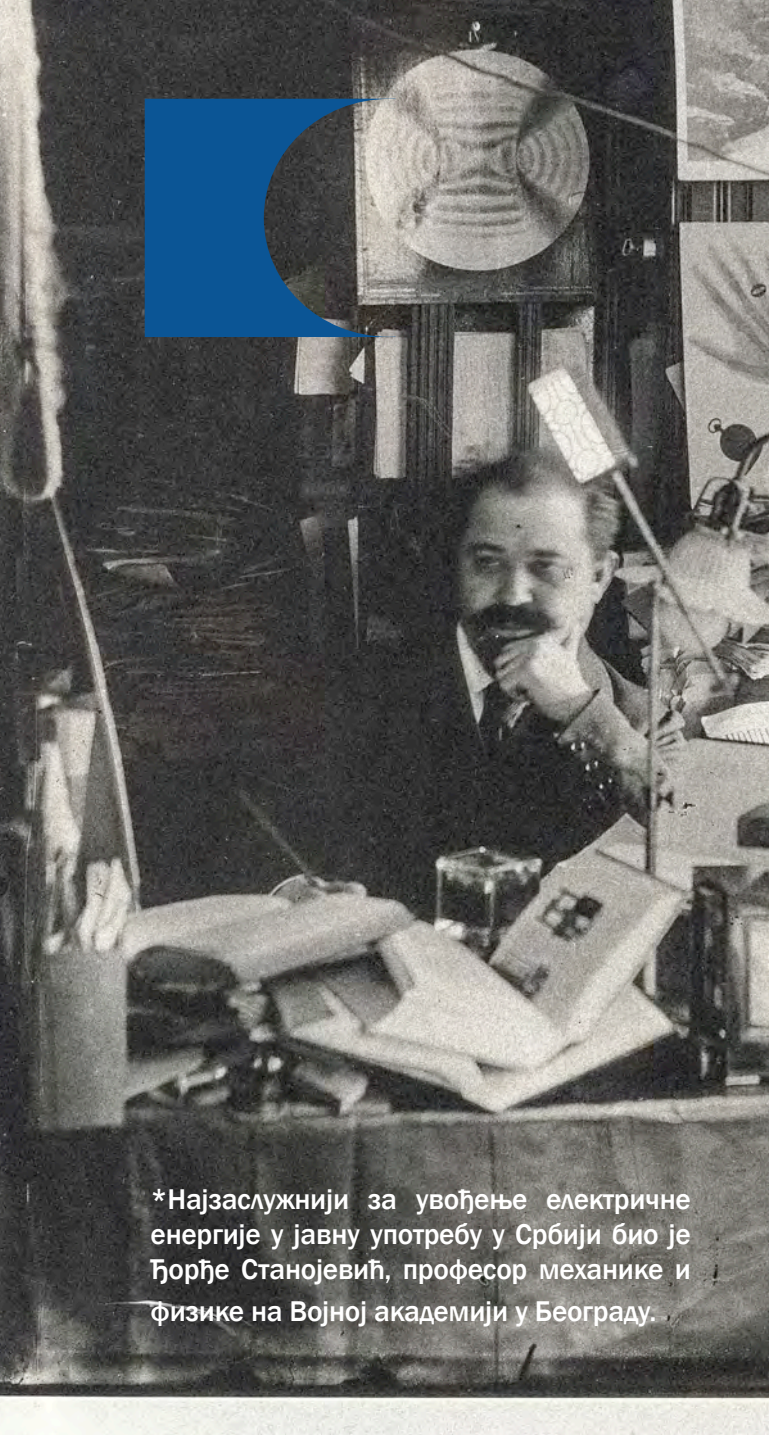
Управо у томе – да сачува енергетску сигурност и независност Србије коришћењем расположивих ресурса, а истовремено да прати императив савремене цивилизације у коришћењу обновљивих извора енергије, лежи снага „Електропривреде Србије“.

У ЕПС-овим електранама инсталисане снаге 7.855 мегавата произведе се око 35 милијарди киловат-сати годишње. Као тржишно оријентисана компанија, ЕПС за око 3,6 милиона купаца обезбеђује редовно, сигурно и поуздано снабдевање електричном енергијом.

Око 70 одсто електричне енергије у Србији производи се на бази лигнита који се копа на површинским коповима колубарског и костолачког угљеног басена. Годишње се у РБ „Колубара“ и на костолачком копу „Дрмно“ ископа између 37 и 40 милиона тона угља. Модернизацијом рударских капацитета и процеса рударске производње, отварањем нових копова са угљем гарантованог квалитета и улагањима у најбољу рударску механизацију и технологије, ЕПС показује да одговара захтевима савременог рударства.

У термоелектранама ЕПС-а, у огранцима ТЕНТ и „ТЕ-КО Костолац“ из лигнита се произведе око 25 милијарди киловат-сати електричне енергије годишње. Слика данашњих ЕПС-ових термоелектрана умногоме се разликује од оне с почетка њиховог рада. Ревитализацијама и уградњом електрофилтера рад ЕПС-ових термоелектрана је унапређен. Граде се системи за одсумпоравање димних гасова, као највеће инвестиције у заштиту животне средине у Србији, уводе примарне и секундарне мере смањења емисије азотних оксида, реализују пројекти заштите квалитета ваздуха, воде и земљишта чиме термоелектране постају еколошки оправдани произвођачи електричне енергије.

„Електропривреда Србије“ са посебном пажњом управља својим хидроелектранама. Оне су незаменљиви део електроенергетског система. Не само као важна потпора и допуна рада термоелектрана, већ и као обновљиви извор енергије.

*Најзаслужнији за увођење електричне енергије у јавну употребу у Србији био је Ђорђе Станојевић, професор механике и физике на Војној академији у Београду.

ТРАДИЦИЈА

Почетак употребе електричне енергије у јавне сврхе сеже у далеку 1893. када је 6. октобра почела да ради прва јавна електрана у Србији, термоцентра на Дорћолу у Београду. Тог дана обележава се Дан ЕПС.

Године 1870. ископани су први комади угља у Костолцу, и то је почетак индустријализације у Србији. Подземна експлоатација угља на простору који ће касније обухватати Колубарски басен почела је 1896. у јами Звиздар.

Само четири године након изградње хидроелектране на Нијагариним водопади-ма према систему наизменичних струја Николе Тесле, 1900. почела је да ради електрана „Под градом“, на реци Ћетињи у Ужицу. Уследила је изградња хидроелектрана „Вучје“, „Света Петка“, „Гамзиград“ и „Моравица“ за осветљавање Лесковца, Ниша, Зајечара и Ивањице. Тих пет хидроелектрана ради и данас у оквиру ЕПС-а.

У ново доба, после Другог светског рата, Србија је ушла са снагом од само 143 MW, али са огромним ентузијазмом и полетом. Убрзано је почела изградња електрана и рудника.

Већ до 1955. изграђене су термоелектране „Мали Костолац“ и „Велики Костолац“, хидроелектране „Овчар Бања“ и „Међувршје“. Пуштени су у погон први агрегати „Власинских ХЕ“, а на Дрини њен првенац – ХЕ „Зворник“. Године 1952. на Пољу „А“ у Рудовцима, првом дневном копу у „Колубари“, започела је површинска експлоатација угља у Србији. Већ 1956. отворено је Поље „Б“, а те године почела је да ради ТЕ „Колубара“.

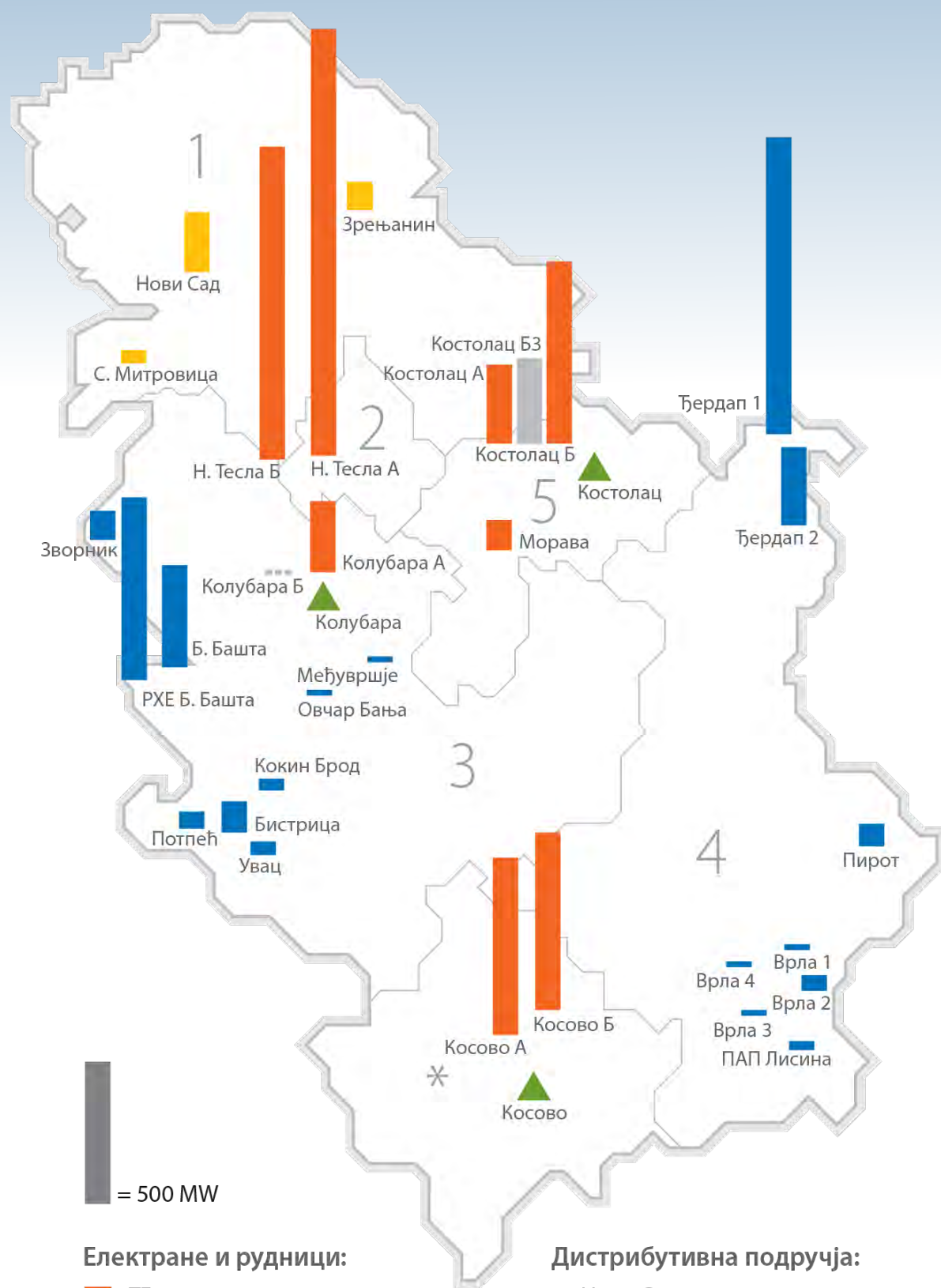

Шездесетих година у сливу Лима и Увца подигнуте су ХЕ „Бистрица“, „Кокин Брод“ и „Потпећ“, а крајем седамдесетих и „Увац“. У шестој деценији 20. века на Дрини је никла моћна „Бајина Башта“. Отворено је „Колубарино“ чувено Поље „Д“, тада највећи рудник угља у земљи, и започела изградња обреновачких електрана. Пуштене су у рад ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Морава“.

Од 1970. године на електроенергетски систем улазе ЕПС-ови и српски гиганти – термоелектрана ТЕ „Никола Тесла А“ и ХЕ „Ђердап 1“. ТЕНТ Б је у погону од 1983, а ХЕ „Ђердап 2“ од 1985. године. Српска енергетика постављена је на чврсте основе.

Следи изградња драгоцене реверзибилне „Бајине Баште“ на Дрини. И у Костолцу се градило: 1987. почео је да ради коп „Дрмно“, а следеће године и ТЕ „Костолац Б“. Последња изграђена ХЕ је „Пирот“ (1990), а од 1995. копа се лигнит са најпродуктивнијег ЕПС-овог површинског копа „Тамнаве-Западног поља“.

Електране и рудници:

- TE
- TE у изградњи
- TE потенцијално место
- TE-TO
- XE
- Рудник угља

Дистрибутивна подручја:

- 1_ Нови Сад
- 2_ Београд
- 3_ Краљево
- 4_ Ниш
- 5_ Крагујевац
- * _ЈП Електрокосмет, Приштина

* Од јуна 1999. године ЕПС не управља својим капацитетима на Косову и Метохији

294,6
милијарди
динара

приход од продаје
електричне енергије
у 2021. години

ЕПС је уплатио у буџет
Републике Србије

88,5
милијарди
динара

6%

укупних прихода у буџету
РС потиче од ЕПС-а

инвестиције у 2021.

343
милиона
евра

20.236
запослених

* податак за 31. децембар 2021.

МИСИЈА

Сигурно снабдевање купаца електричном енергијом, по тржишним условима, уз стално подизање квалитета услуга, унапређење бриге о животној средини и увећање добробити заједнице.

ВИЗИЈА

Друштвено одговорна, тржишно оријентисана и профитабилна компанија, конкурентна на регионалном тржишту уз поштовање највиших стандарда пословања и одрживог развоја, препозната као поуздан партнер домаћим и међународним компанијама.

ПРОИЗВОДЊА УГЉА

Велике резерве лигнита и повољни лежишни услови, као и количина електричне енергије која се произведе на бази лигнита, опредељују угаљ као стратешки енергент Србије. А задатак савременог рударства у Србији је да обезбеди економску и еколошку производњу угља и у будућности. То подразумева модернизацију копања лигнита: управљање квалитетом, повећање енергетске ефикасности, продуктивности и рентабилности рударске производње и задовољење све виших еколошких стандарда и норми.

Не постоји замена за угаљ. Зато је ЕПС чврсто решен да ухвати корак са светом у области производње електричне енергије из угља и да уведе технологије чистог угља.

Основни ресурс за производњу електричне енергије у термоелектранама ЈП ЕПС је лигнит из колубарског и костолачког угљеног басена. Производња је организована на површинским коповима огранка Рударски басен „Колубара“ и на копу „Дрмно“, огранка „ТЕ-КО Костолац“.

Угаљ произведен у рударском басену „Колубара“ омогућава да се произведе око 53 одсто електричне енергије у ЕПС-у, а угаљ са костолачког копа обезбеђује још око 17 одсто производње.

ОТКРИВКА

Да би се дошло до слојева угља неопходно је најпре откопати откривку, а годишње се на коповима ЕПС-а откопа и одложи око 100 милиона кубних метара чврсте масе. Јаловина се откопава и одлаже модерним БТО (багер-трака-одлагач) системима. Стабилна и континуирана производња откривке је први корак у остварењу добрих резултата у производњи угља.

Рекорд

40,3 милиона тона
угља 2011. године

РУДАРСКИ БАСЕН „КОЛУБАРА“

Копови колубарског басена дају три четвртине лигнита (75 одсто) у Србији. Годишње се произведе око 29 милиона тона угља. На тој бази произведе се око 50 одсто укупне годишње производње електричне енергије у Србији. Колубарским угљем снабдевају се обреновачке термоелектране „Никола Тесла А“ и „Никола Тесла Б“, удаљене око 40 километара, као и „Колубара“ у Великим Црљенима и „Морава“ у Свилајнцу.

Колубарски угљени басен налази се у западном делу Шумадије, између места Рудовци (на истоку), Коцељева (на западу), Степојевац (на северу) и Словац (на југу) и захвата површину од око 600 квадратних километара. Басен је издужен правцем исток-запад, димензија по дужој страни 55, а по краћој 16 километара. Река Колубара дели басен на источни и западни део.

У огранку Рударски басен „Колубара“ угаљ се откопава на четири активна копа: Поље „Ц“, Поље „Е“, „Тамнава-Западно поље“ и Поље „Г“, док је површински коп „Радљево“ у отварању и на њему још није почела производња угља. Копови се простиру на подручју општина Лазаревац, Лајковац и Уб. Организовани су као једна технолошка и производна целина, а сложени процес производње одвија се у оквиру неколико организационих целина са читавим низом погона за прераду угља и одржавање рударске механизације. Угаљ са површинских копова из источног дела басена прерађује се у погонима за оплемењивање и сепарацију угља у Вреоцима, док се угаљ са копова из западног дела басена уситњава и сортира у Дробилани на „Тамнави“. „Колубарини“ рудари су и у Преради, Сувој и Мокрој сепарацији, Класирници, Сушари, Помоћној механизацији, Колубара-Металу.

На коповима РБ „Колубара“ угаљ и откривку копају роторни багери, моћне и масивне машине просечне висине око 35 метара и тежине између 1.500 и 2.000 тона.

Након завршетка експлоатације на ПК Поље „Д“, тежиште производње у истом делу басена пребачено је на Поље „Ц“. У овом делу басена угаљ се експлоатише на ПК Поље „Е“, које располаже са око 300 милиона тона експлоатационих резерви угља и на коме ће се након достизања пуног капацитета производити око 12 милиона тона угља годишње. ПК „Тамнава-Западно поље“ са годишњом производњом од око 12 милиона тона угља, је најпродуктивнији „Колубарин“ коп. Последњи отворен површински коп је „Поље Г“, на коме је производња лигнита одличног квалитета почела 2017. године. Површински коп „Радљево“ је у отварању.

Рекорди

31.060.625 тона угља 2011. године

77.784.982 кубика откривке 2007. године

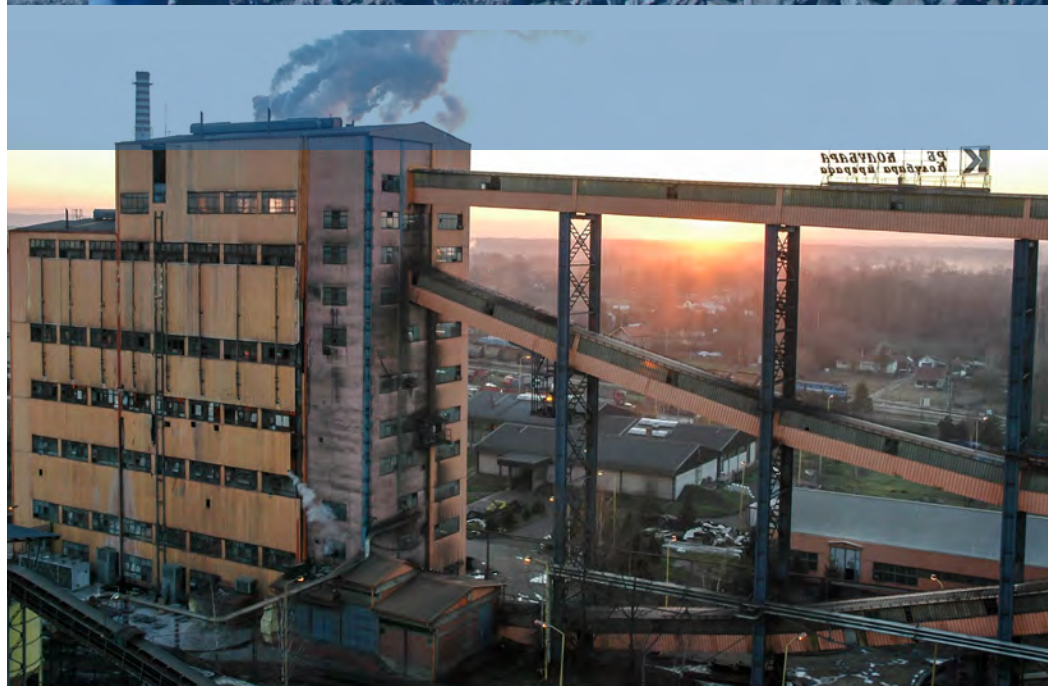

ИСТОРИЈА

Прекретница у производњи угља почиње 1952. године, када је отворен први површински коп Поље „А“. Од 1956. године, када је отворено Поље „Б“, започиње масовна површинска експлоатација угља, отварање нових површинских откопа и постројења за прераду и оплемењивање угља. Прве тоне дробљеног угља из „Колубаре“ су 1956. године испоручене ТЕ „Колубара“. Касније су отворани нови угљенокопи, а „Колубара“ је пратила повећање потреба електроенергетског сектора за угљем.

ПРЕРАДА

„Прерада“ је посебан огранак у ком се одвија прерада угља, као и оплемењивање ровног угља са површинских копова Поље „Ц“ и Поље „Е“ Рударског басена „Колубара“. То је неопходно да би се добио асортиман који је потребан за снабдевање термоелектрана, широку потрошњу и индустрију.

МЕТАЛ

Организациона целина „Метал“ бави се пројектовањем, производњом, монтажом, ремонтима и одржавањем рударске и енергетске опреме. Запослени овог дела „Колубаре“ задужени су и за ревитализацију и модернизацију основне рударске опреме, као и производњу и сређивање резервних делова. „Метал“ је веома битан за добар рад копова, будући да су ремонти и одржавање опреме предуслов сигурног и континуираног рада рударске механизације.

ПРОЈЕКТ

Стручњаци „Пројекта“ пуних 50 година израђују техничку документацију за РБ „Колубара“ из области геологије, рударства, архитектуре, грађевинарства, електротехнике, машинства, економије и заштите животне средине. Њихов посао почиње од идеје, инвестиционе студије о оправданости улагања до пројектовања и прибављања неопходних дозвола и сагласности државних органа и надзора над изградњом.

ПОВРШИНСКИ КОП „ДРМНО“

У костолачком басену производи се 25 одсто лигнита у Србији. Њиме се снабдевају термоелектране „Костолац А“ и „Костолац Б“.

Лежиште „Дрмно“ налази се у источном делу Костолачког угљеног басена, источно од реке Млаве и захвата површину од око 50 квадратних километара. Источна и јужна граница лежишта су природне, предодређене геолошким условима. Северну границу лежишта представља Дунав, мада се угљени слој простире испод Дунава и прелази у лежиште Ковин. Лежиште „Дрмно“ се налази на дубини од 50 до 80 метара испод нивоа Дунава и због специфичног одводњавања спада у јединствени технолошки систем.

У Костолцу се производња угља и електричне енергије одвијају на малој удаљености, па ПК „Дрмно“ и термоелектране „Костолац А“ и „Костолац Б“ послују у оквиру једног огранка ЕПС-а, „Термоелектране и копови Костолац“. Прве количине угља са „Дрмна“ кренуле су пут ТЕ „Костолац Б“ 1987. године.

На копу „Дрмно“ производи се просечно 9 милиона тона угља и 40 милиона кубика откритке годишње. Због изградње новог блока Б3 у ТЕ „Костолац Б“ у току је пројекат за повећање производње на 12 милиона тона годишње.

У непосредној близини обода копа, налази се археолошки парк Виминацијум.

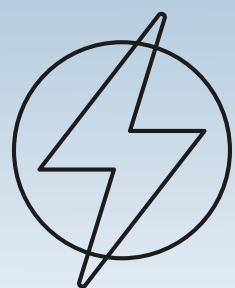
Рекорди

9.657.301 тона угља 2017. године

47.006.801 кубик откритке 2020. године

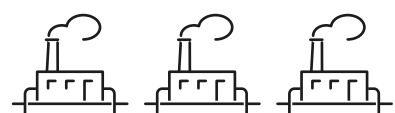
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

ЕПС-ове „фабрике струје“, шест термоелектрана и 16 хидроелектрана, заједно са термоелектранама-топланама и малим хидроелектранама, производе око 35 милијарди киловат-сати годишње. „Електропривреда Србије“ је највећи произвођач електричне енергије у Србији и највећи снабдевач купаца у земљи, и грађана и привреде. Производни микс ЕПС-а обезбеђује енергетску стабилност и независност земље, а уравнотеженим и оптимизованим електроенергетским портфељом, ЕПС остварује максимални профит из расположиве примарне енергије.

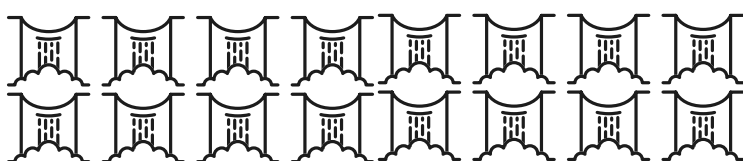
Капацитети за производњу електричне енергије ЈП ЕПС:

6 термоелектрана

3 термоелектране-топлане

16 хидроелектрана

16 малих хидроелектрана

7.855 MW - укупна инсталисана снага електрана

35 милијадри kWh - просечна годишња производња

*Сви подаци о просечној производњи енергије су за период 2010-2020.

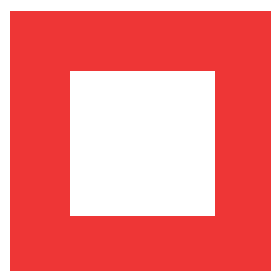
37.433 GWh - рекордна производња 2013.

ЈП „Електропривреда Србије“ у свом саставу има:

21 термоблок у ТЕ и ТЕ-ТО

51 хидроагрегат

16 малих хидроелектрана

ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ

Са 17 блокова у 6 термоелектрана, укупне инсталисане снаге 4.437 MW, термокапацитети ЕПС-а годишње произведу око 70 одсто електричне енергије. Као погонско гориво користе лигнит, па су термоелектране и угаљ основна снага „Електропривреде Србије“. За ЕПС је важно да електране, а пре свега термоелектране, буду конкурентне. Јер, само она компанија која има своју производњу, имаће и бољу перспективу на тржишту електричном енергијом.

ЕПС-ове термоелектране највише су произвеле 2013. године -
26.537 GWh електричне енергије

ТЕНТ

Огранак „Термоелектране Никола Тесла“ један је од највећих произвођача електричне енергије у југоисточној Европи. Готово половина ЕПС-ових производних капацитета смештено је у Обреновцу у ТЕ „Никола Тесла А“ и ТЕ „Никола Тесла Б“. У оквиру ТЕНТ-а су и ТЕ „Колубара“ у Великим Црљенима, ТЕ „Морава“ у Свилајнцу и Железнички транспорт за довоз угља са колубарских копова.

Са 13 блокова инсталисане снаге од 3.430 MW, ТЕНТ годишње произведе више од 50 одсто електричне енергије у Србији.

Модернизацијом и ревитализацијама ЕПС повећава снагу и ефикасност својих термоблокова, продужава им радни век и њихов рад усклађује са стандардима ЕУ у вези са заштитом животне средине.

ТЕНТ А

По снази, то је највећи капацитет ЈП ЕПС са шест блокова укупне инсталисане снаге 1.766 MW. То је и највећи појединачни произвођач електричне енергије са просечном производњом од око 9,3 милијарде киловат-сати годишње.

Електрана је изграђена на десној обали Саве, наомак Обреновца. Осим електричне енергије, блокови ТЕНТ А производе и топлотну енергију, чиме је омогућено даљинско грејање Обреновца и околних места.

Ревитализацијом до 2015. године повећана је снага тристагигаватних блокова А3, А4, А5 и А6, а у плану је ревитализација најстаријих блокова – А1 и А2, снаге од по 210 MW.

ТЕНТ Б

Две највеће енергетске јединице у Србији, инсталисане снаге од по 650 MW, смештене су у ТЕНТ Б. Електрана се налази на десној обали Саве, 50 километара западно од Београда и 17 узводно од ТЕНТ А.

У досадашњем раду блокови ТЕНТ Б поставили су готово све рекорде у производњи, дужини непрекидног рада, сатном искоришћењу, основним показатељима ефикасности и економичности експлоатације.

ТЕНТ Б годишње произведе око 7,7 милијарди киловат-сати.

ЖЕЛЕЗНИЧКИ ТРАНСПОРТ

Током изградње обреновачких термоелектрана створен је и снажан систем железничког транспорта ТЕНТ-а. Главни задатак је превоз угља из РБ „Колубара“ за електране у Обреновцу и Великим Црљенима. Прве тоне колубарског лигнита стигле су на депонију ТЕНТ-а у августу 1969. године.

Пруга Обреновац–Вреоци данас има 100 километара колосека. Дневно довози и до 100.000 тона угља, што је чини најоптерећенијом саобраћајницом у Србији. Њоме за 24 сата прође 60 композиција у оба смера. Годишње се у просеку превезе око 25 милиона тона угља.

Системом се даљински управља. Пруге су првог реда, опремљене савременим вучним и вученим средствима, модерном техником на пруги и пружним постројењима. Од 2017. године ЖТ ТЕНТ појачан је новим савременим локомотивама произведеним у Кини.

ТЕ „КОЛУБАРА“

Најстарија активна термоелектрана у систему „Електропривреде Србије“. Пуштена је у рад 1956. године, а до 1979. године изграђено је укупно пет блокова. Налази се у Великим Црљенима, у непосредној близини „Колубариних“ површинских копова, одакле се и снабдева угљем.

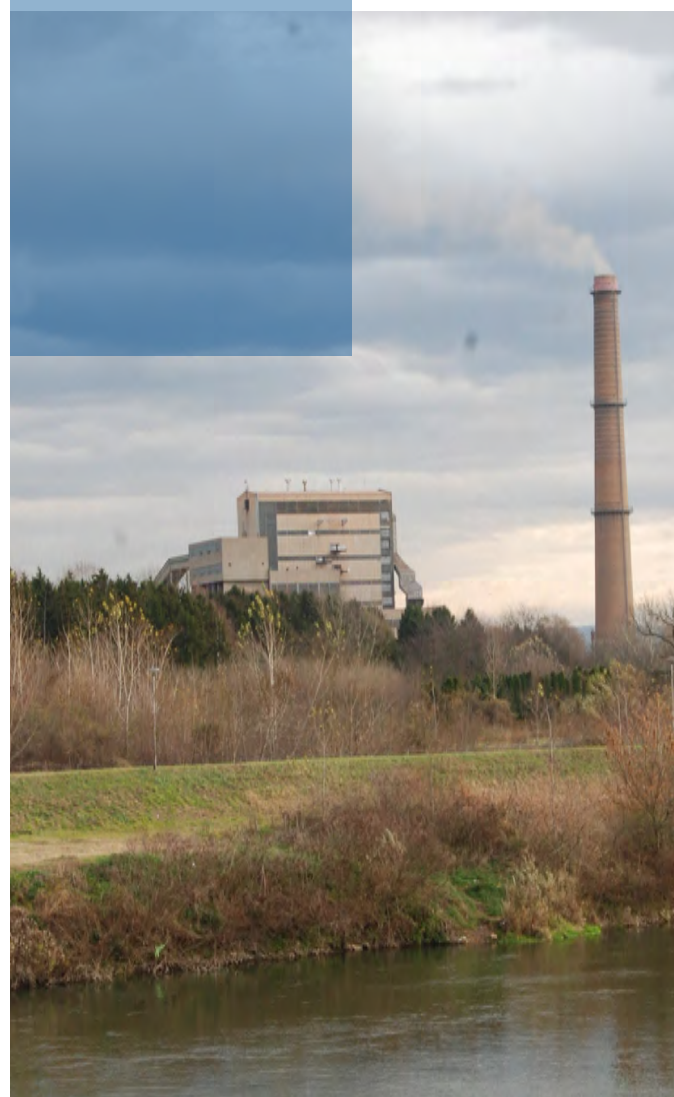
Инсталисана снага блокова А1, А2, А3 и А5 је 239 MW, и у последњих 10 година ТЕ „Колубара“ у просеку производи 775 милиона kWh годишње. Блок А4 није у функцији од 2009. године.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНА „МОРАВА“

Налази се на десној обали Велике Мораве, на 2,8 километара од Свилајнца. Инсталисана снага термоблока износи 125 MW, а просечна годишња производња 466 милиона kWh.

Ревитализацијама спроведеним 2015. и 2016. године постројења електране су еколошки модернизована, а посебно електрофилтер. Тиме је продужен радни век, повећана поузданост и енергетска ефикасност најмање српске термоелектране.

„ТЕ-КО КОСТОЛАЦ“

Са две термоелектране „Костолац А“ и „Костолац Б“, и четири блока укупне инсталисане снаге од 1.007 MW, огранак „ТЕ-КО Костолац“ је четврти енергетски капацитет у Србији.

Вишедеценијско ископавање и богатство лигнита у Костолачком басену створили су основу за изградњу термокапацитета на овом простору, у близини самог лежишта, али и насеља.

Годишње производе просечно 5.875 GWh, што је 17 одсто производње струје ЕПС-а.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНА „КОСТОЛАЦ Б“

Блок Б1 пуштен је у погон 1988. године, а Б2 1991. године. Оба блока су истоветне инсталисане снаге, од по 348,5 MW, што је укупно 697 MW.

Модернизацијом и ревитализацијом које су предузете последњих година, костолачке термоелектране постале су поузданије, ефикасне и раде у складу са стандардима заштите животне средине.

Рекорд
6.862 GWh - 2017. године

ТЕРМОЕЛЕКТРАНА „КОСТОЛАЦ А“

Када је 1967. године пуштен у рад први блок А1 у ТЕ „Костолац А“, снаге 100 MW, био је то највећи термоенергетски блок у Србији. Тринаест година касније, 1980, пуштен је у погон и други блок ТЕ „Костолац А“, снаге 210 MW.

Осим електричне енергије, ТЕ „Костолац А“ производи и топлотну енергију за грејање Костолаца, Пожаревца и околних места.

Термоелектрана „Костолац А“ годишње произведе просечно 1.927 GWh.

„ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО“

У Огранку „Панонске термоелектране-топлане“ Нови Сад производи се електрична енергија за потребе електроенергетског система Србије, као и топлотна енергија за потребе градских топлана у Новом Саду, Зрењанину и Сремској Митровици.

Постројења производе енергију у савременом, когенерацијском процесу, који омогућава уштеду примарног горива - природног гаса или мазута до 25 одсто у односу на одвојену производњу струје и топлоте. ТЕ-ТО у Сремској Митровици користи катао на љуске сунцокрета.

У саставу Огранка „Панонске ТЕ-ТО“ су:
ТЕ-ТО „Нови Сад“
ТЕ-ТО „Зрењанин“
ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

Укупна снага на прагу износи 403 MW за производњу електричне енергије, и 505 MW (t) за производњу топлотне енергије.

ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ

ЕПС-ове акумулационе и проточне хидроелектране имају важну улогу у производном миксу компаније. Не само зато што стручњаци ЕПС-а ваљаним планирањем и управљањем настоје да максимално искористе технички и економски хидропотенцијал Дунава, Дрине, Велике Мораве и њихових притока, и усагласе их са радом термоелектрана. То су и обновљиви извори енергије.

У огранцима ХЕ „Ђердап“ и „Дринско-Лимске ХЕ“ инсталирани су капацитети укупне снаге 3.015 MW којима се годишње у просеку произведе 10.537 GWh, односно око 30 одсто производње електричне енергије ЈП ЕПС.

ЕПС води посебну бригу о очувању водног фонда и заштити животне средине у приобаљу токова на којима су подигнуте хидроелектране.

У саставу ЈП ЕПС су 15 хидроелектрана са 49 хидроагрегата, 1 реверзибилна хидроелектрана са 2 агрегата, 1 пумпно постројење са 2 пумпе и 16 малих хидроелектрана.

„ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ ЂЕРДАП“

Огранак „ХЕ Ђердап“ има 7 ХЕ са 28 хидроагрегата, инсталисане снаге 1.605 MW и годишњом производњом електричне енергије од 7.181 GWh у просеку, што је око 20 одсто производње ЈП ЕПС.

У саставу Огранка ХЕ „Ђердап“ су:

ХЕ „Ђердап 1“

ХЕ „Ђердап 2“

„Власинске ХЕ“

ХЕ „Пирот“

ХЕ „ЂЕРДАП 1“

У време изградње Хидроенергетског и пловидбеног система „Ђердап 1“, очи светске јавности биле су упрте у српске и румунске неимаре. Будно је праћена њихова борба са великом, плаховитом и ђудљивом реком. Ваљало је укротити силни Дунав и његову матицу усмерити кроз моћне турбине, а истовремено, подићи ниво воде и обезбедити бродовима сигурну пловидбу кроз Ђердапску клисуру.

У оквиру ХЕПС „Ђердап 1“ налазе се хидроелектрана са шест хидроагрегата, и преливна брана са седам преливних поља и бродском преводницом. ХЕПС „Ђердап 1“ је и данас највећи хидроенергетски објект на Дунаву, а заједно са ХЕПС „Ђердап 2“, највећи је произвођач хидроенергије у југоисточној Европи.

ХЕПС „Ђердап 1“ изграђен је заједнички са суседном Румунијом. Грађевина је симетрична и идентична је на обе стране. Симетрала објекта представља државну границу.

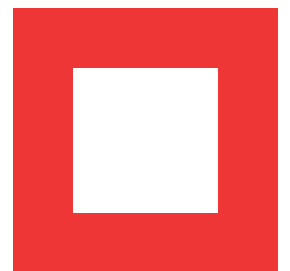
Инсталисана снага агрегата на српској страни је 1.126 MW, а просечно годишње произведу 5.252 GWh.

ХЕ „ЂЕРДАП 2“

Друга заједничка, српско-румунска хидроелектрана на Дунаву је ХЕ „Ђердап 2“. Састоји се од једне заједничке зграде са 20 агрегата, по 10 агрегата за сваку страну, од две преливне бране, два разводна постројења 110 kV и две бродске преводнице. Обе државе користе енергију Дунава под једнаким условима.

Генератори су хоризонталног типа, са Каплановим турбинама, по чему је ова електрана специфична у систему ЕПС-а. Њихова укупна инсталисана снага је 270 MW, а просечна годишња производња 1.531 GWh.

„ВЛАСИНСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ“

Један од најразуђенијих система „Електропривреде Србије“, са 10 хидроагрегата у четири електране, земљаном браном, акумулационим језером и системом канала и тунела дугачким више од 100 километара. Први агрегат је почео да ради 1954. године. Четири „Врле“ имају укупну инсталисану снагу од 129 MW и могу да уђу у погон за свега неколико минута. Годишња производња у просеку износи 293 милиона kWh.

На Власинској висоравни изграђена је прва земљана брана у Србији, којом је формирано Власинско језеро, површине 16 квадратних километара и запремине 165 милиона кубика воде. То је највеће вештачко језеро у Србији.

Изградњом пумпно-акумулационог постројења „Лисина“ повећана је могућност искоришћења „Власинских хидроелектрана“. ПАП „Лисина“ пуштена је у погон 1978. године.

ХЕ „ПИРОТ“

После природне катастрофе на реци Височици, када је село Завој у близини Пирота било потпуно потопљено, формирана је акумулација Завојског језера. Од 1990, када је почела да ради ХЕ „Пирот“, вода из језера усмерава се у машинску зграду на два вертикална агрегата са Франсисовим турбинама, снаге по 40 мегавата.

Постројење је вршно, са просечним радом од четири до пет сати дневно пуним капацитетом.

Електрана годишње просечно производи 105 милиона kWh.

„ДРИНСКО- ЛИМСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ“

У оквиру Огранка „Дринско-Лимске хидроелектране“ ради 9 ХЕ са 23 хидроагрегата, укупне инсталисане снаге 1.390 MW. Електране су подигнуте на Дрини, Лиму, Увцу и Западној Морави.

Просечна годишња производња у „Дринско-Лимским ХЕ“ је 3.322 GWh електричне енергије, што је око 10 одсто производње ЈП ЕПС.

У саставу Огранка „Дринско-Лимске ХЕ“ су:

- ХЕ „Бајина Башта“
- РХЕ „Бајина Башта“
- ХЕ „Зворник“
- ХЕ „Бистрица“
- ХЕ „Кокин Брод“
- ХЕ „Увац“
- ХЕ „Потпећ“
- ХЕ „Међувршје“
- ХЕ „Овчар Бања“

ХЕ „БАЈИНА БАШТА“

То је највећи хидроенергетски објект на Дрини.

Хидроелектрана „Бајина Башта“ има четири агрегата, укупне инсталисане снаге 420 MW. Просечна годишња производња износи 1.474 GWh.

Брана, иза које је формирано вештачко језеро по димензијама спада у ред највећих грађевинских објеката у Србији. Висока је 90 метара, дугачка 460 метара. Кроз најатрактивнији део тока реке Дрине простире се Перуђачко језеро, површине 12,5 квадратних километара. Дубина језера у најширем делу непосредно иза бране, износи 90 метара.

РХЕ „БАЈИНА БАШТА“

Реверзибилна хидроелектрана „Бајина Башта“ је пумпно-акумулационо постројење, које ради у двојном систему: као пумпа и као произвођач електричне енергије. За пумпање воде из Дрине у језеро Заовине на Тари користе се јефтини вишкови енергије и на тај начин се стварају огромне резерве. У том режиму систем ради као пумпно постројење. Када је електрична енергија најпотребнија, вода из акумулације пушта се кроз два агрегата укупне снаге 614 MW. Просечна годишња производња износи 670 милиона kWh.

У сушним периодима и у доба повећане потрошње ово постројење доприноси сигурности електроенергетског система земље. Са пуном акумулацијом на Тари, омогућен је непрекидан рад реверзибилне електране за више од 20 дана.

Електрана је почела да ради 1982. године.

ХЕ „БИСТРИЦА“

Изградња ХЕ „Бистрица“ почела је подизањем бране Радоиња код истоименог села на Увцу. Насутом каменом браном висине 43 метра створен је компензациони базен ХЕ „Бистрица“, а преко тунела дугачког осам километара вода се доводи у машинску халу електране. Када је „Бистрица“ почела да ради 1960. године, био је то најснажнији производни капацитет у земљи.

Базен ХЕ „Бистрица“ омогућава различит временски распоред рада те електране и ХЕ „Кокин Брод“.

ХЕ „Бистрица“ има два агрегата укупне инсталисане снаге од 102 MW, а заједно са ХЕ „Кокин Брод“ годишње произведу око 400 милиона kWh.

ХЕ „КОКИН БРОД“

То је акумулациона хидроелектрана прибранског типа, инсталисане снаге 21 MW. Браном на реци Увац формирана је акумулација Златарско језеро. Воде из језера, пошто их ХЕ „Кокин Брод“ употреби за производњу струје, отичу даље у компензациони базен низводне ХЕ „Бистрица“.

Изградња машинске хале електране „Кокин Брод“, монтажа свих уређаја, машина и инсталација завршена је у марту 1962. године.

ХЕ „ЗВОРНИК“

ХЕ „Зворник“, прва хидроелектрана на Дрини, је прибранско-проточно постројење. Има бетонску гравитациону брану и по једну машинску зграду на свакој обали Дрине, у којима су по два агрегата.

На почетку рада електране (1955. године) њихова укупна снага била је 88 MW. После завршетка ревитализације, сва четири агрегата имају 30 одсто већу снагу и она данас износи 126 мегавата.

Брана са осам преливних поља висока је 42 метра, а дугачка 166,5 метара. На надморској висини од 140 метара формирано је Зворничко језеро. Површина језера износи 13,5 квадратних километара, а дужина је 25 километара.

Просечна годишња производња износи 455 милиона kWh.

ХЕ „ПОТПЕЋ“

То је трећа хидроелектрана у систему „Лимских ХЕ“ и једина је на Лиму. Дивља и неукротила река савладана је бетонском браном висине 46 метара и дужине 216 метара.

Електрана је почела да ради 1967. године.

Инсталисана снага електране је 51 MW, а просечна годишња производња 198 милиона kWh.

ХЕ „ЕЛЕКТРОМОРАВА“

Хидроелектране „Овчар Бања“ и „Међувршје“ данас се називају под једним именом - ХЕ „Електроморава“. Обе електране налазе се на Западној Морави, у Овчарско-кабларској клисури.

Оне су и прве у ЕПС-у које су ревитализоване. Замењено је око 95 одсто електромашинске опреме турбине и генератора, док је остала електроопрема у потпуности замењена. У ХЕ „Међувршје“ 2014. је уграђен додатни, трећи агрегат. Снага електране повећана је за 25 одсто. Сада обе електране имају укупну снагу 18 MW, а просечна годишња производња износи 65 милиона kWh.

Електране су у систему повлашћених произвођача електричне енергије.

ХЕ „УВАЦ“

Последња изграђена електрана у систему „Лимских“, представља у ствари прву степеницу на Увцу. Подигнута је у горњем току реке, у царству белоглавих супова, на надморској висини од 1.000 метара. Електрана је пуштена у погон 1979. године.

Најзахтевнија је била изградња земљане бране високе 110, а дугачке 313 метара. Тада је формирано језеро Увац.

Снага електране је 36 MW, а просечна годишња производња 58 милиона kWh.

МАЛЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ

Као и пре више од 100 година, када је у Србији почела употреба електричне енергије, а тиме и ново поглавље развоја, тако је и данас производња из малих хидроелектрана одраз новог доба у коме је приоритет очување животне средине.

Десет хидроелектрана које су грађене између 1900. и 1940. године сачуване су до данас и оне су део система ЕПС-а. Према снази, оне се данас сврставају у мале ХЕ, снаге до 10 мегавата, и представљају обновљиви извор енергије. Заједно са малим ХЕ подигнутим од 1948. до 1989. године, оне ће бити ревитализоване, а у плану је и изградња нових малих хидроелектрана. Тиме ЕПС потврђује своје опредељење да развија обновљиве изворе енергије и производи „зеле-не“ киловат-сате.

„Електропривреда Србије“ је посебно поносна на својих пет најстаријих хидроелектрана: „Под градом“, „Вучје“, „Света Петка“, „Гамзи-град“ и „Моравица“. Ретко која енергетска компанија може да се похвали хидроелектранама које раде више од 100 година. А све то захваљујући очуваној опреми и бризи запослених.

Између два светска рата подигнуте су хидроелектране знатно веће снаге: „Сићево“, „Темац“, „Јелашница“, „Турица“ и „Врело“. По завршетку Другог светског рата подигнуте су „Соколовица“, „Рашка“ и „Сељашница“. Осамдесетих година подижу се мале ХЕ „Кратовска река“ и „Радаљска бања“, а затим и „Првонек“.

У току је ревитализација малих ХЕ. Оживеће новом снагом старе турбине, подмладиће се и биће сачуване и за нове генерације.

КУПЦИ

„Електропривреда Србије“ свим купцима обезбеђује редовно, сигурно и поуздано снабдевање. ЕПС као снабдевач и даље задржава висок удео и доминантну улогу на српском тржишту електричне енергије.

„Електропривреда Србије“ је спремна да и на потпуно либерализованом тржишту, у борби са конкуренцијом, остане водећа компанија не само у Србији него и у региону. Купац препознаје ЕПС и увек му се враћа јер на тржишту нуди најповољније цене и најкомплетнију услугу.

Стварањем партнерског односа са купцима, ЕПС настоји да задржи лидерску позицију на тржишту електричне енергије у Србији. Циљ је да купци и даље препознају ЕПС као стабилног и конкурентног снабдевача, што се може постићи само квалитетним и новим услугама и сталном комуникацијом.

Од посебног значаја је креирање добре комуникације и унапређење односа са купцима. Највећи изазов за ЕПС је да задржи поверење и лојалност својих купаца. Константно се унапређује сарадња и подижу услуге на виши ниво. Један од канала комуникације је и редизајниран корпоративни сајт www.eps.rs. Нови интернет сајт ЕПС-а је само први корак за унапређење конкурентности на тржишту и приближавању купцима.

Приоритети:

- Континуирано унапређење односа са купцима
- Увођење нових технологија и савремених трендова у пословање ради примене нових услуга на тржишту
- Придобијање нових купаца у условима тржишне конкуренције

Укупан број купаца - око 3.600.000

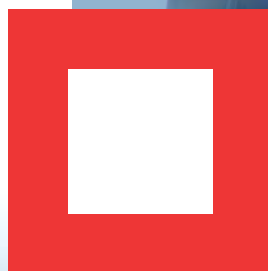
ЕПС је основао кориснички сервис (кол-центар) да би омогућио квалитетнији рад са купцима и унапредио пословање. Креирају се услуге и апликације које купцима омогућавају да се једноставно и брзо информишу и избегну долазак на шалтер.

План је да се кроз јединствени портал уведу дигитални сервиси и да се покрене мобилна апликација за кориснике. Читав овај сервис корисничке услуге издиже на виши ниво, ефикаснији и технолошки напреднији.

„Електропривреда Србије“ комерцијалним купцима нуди зелену енергију, са гаранцијом порекла о производњи искључиво из обновљивих извора електричне енергије. То је електрична енергија произведена у хидроелектранама које су у власништву ЈП ЕПС.

Избором зелене енергије, друштвено одговорни купци електричне енергије у Србији бирају да послују еколошки, учествују у изградњи чистије животне средине и одрживом развоју. Тиме постају активни учесници у унапређењу заједнице у којој послују и лидери боље и сигурније будућности.

У складу са законским обавезама, ЕПС је дужан да купце обавештава о уделу извора електричне енергије, и једном годишње купцима доставља извештај којим се потврђује који извор енергије су користили у својој потрошњи. Купци електричне енергије, који су током целе претходне календарске године трошили зелену енергију, добиће извештај о томе.

СНАБДЕВАЊЕ

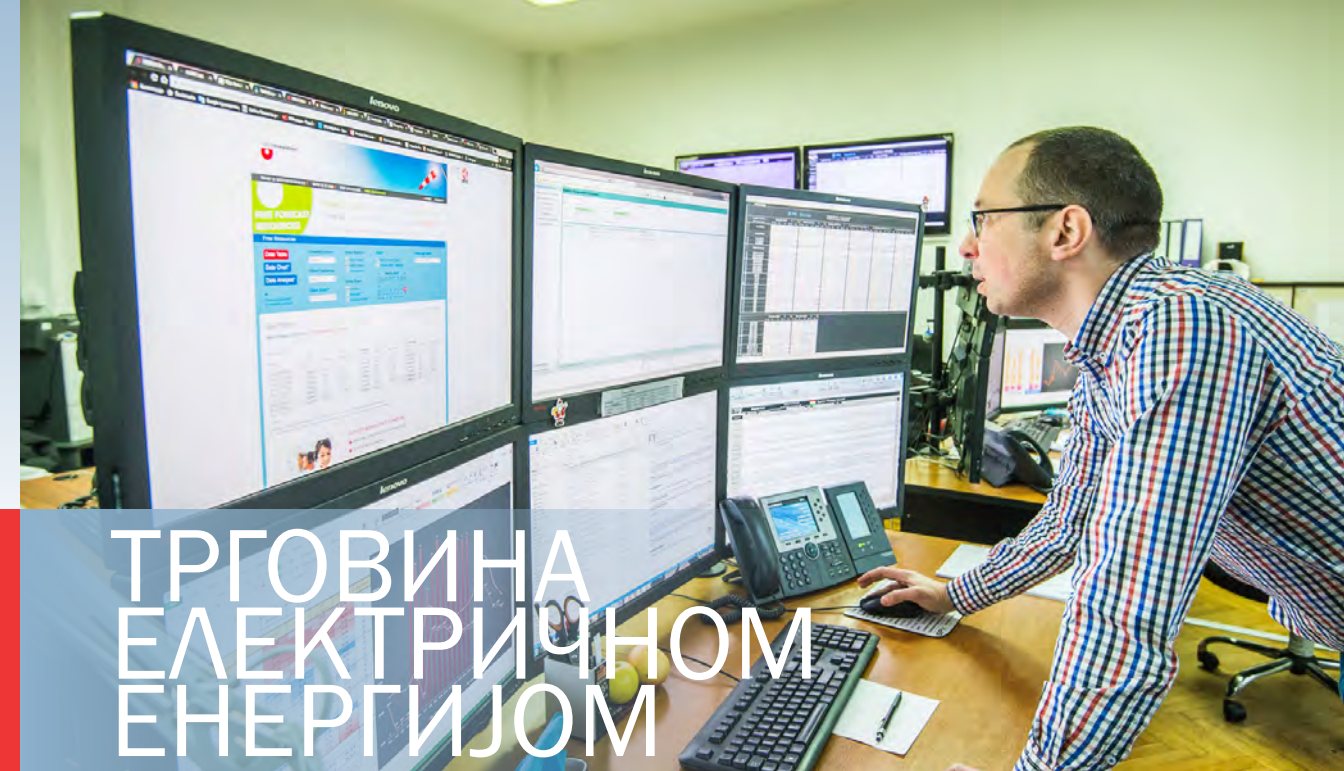
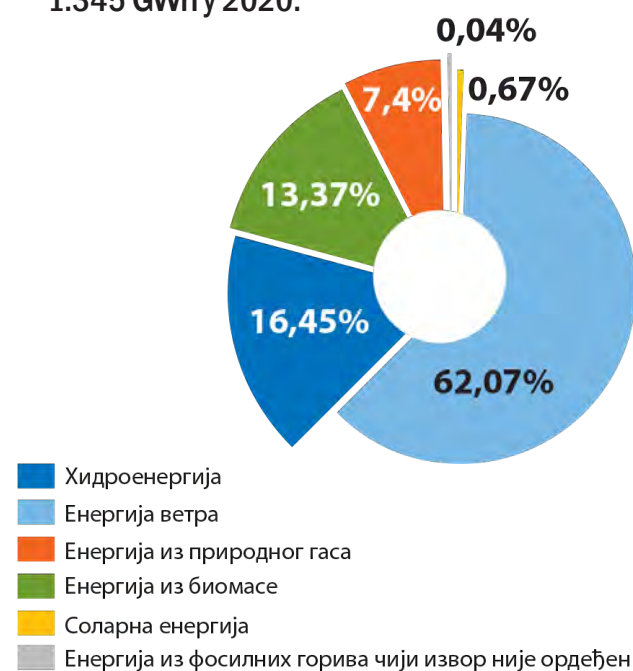
ЕПС је гарантовани снабдевач свих купаца електричне енергије који се снабдевају по регулисаним ценама. На отвореном тржишту електричне енергије од 1. јануара 2014. године обавља послове снабдевача и осталих крајњих купаца.

Снабдевање	2020.	2019.	2018.
Гарантовано	14.935 GWh	14.637 GWh	14.852 GWh
Комерцијално	12.702 GWh	12.979 GWh	12.883 GWh
Резервно	67 GWh	106 GWh	174 GWh
Укупна продаја	27.704 GWh	27.722 GWh	27.909 GWh

КУПОВИНА ЕНЕРГИЈЕ ОД ПОВЛАШЋЕНИХ ПРОИЗВОЂАЧА

ЈП ЕПС је, као гарантовани снабдевач, у оквиру Подстицајних мера за коришћење обновљивих извора за производњу електричне енергије, у обавези да откупљује електричну енергију од повлашћених произвођача, уз преузимање балансне одговорности.

Производња ОИЕ у систему подстицаја
1.345 GWh у 2020.

ТРГОВИНА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Трговина електричном енергијом се обавља за уравнотежење и оптимизацију јединственог електроенергетског портфела БОС ЈП ЕПС (Балансно-одговорна страна ЈП ЕПС). Циљ компаније је да оствари максимални профит из расположиве примарне енергије и продаје системских услуга оператору преносног система, као и да смањи трошкове снабдевања.

Привредно друштво „ЕПС Трговање“ Љубљана, основано је 1. јула 2014. као прво привредно друштво које је ЈП ЕПС основао у иностранству ради трговине електричном енергијом. Преко „ЕПС Трговања“ ЕПС тргује на берзи електричне енергије HUPX у Мађарској, CROPEX у Хрватској и „BSP Southpool“ у Словенији и остварује позитивне ефекте. Преко HUPX омогућен је приступ на тржиштима у Чешкој, Словачкој, Мађарској и Румунији. Преко словеначке берзе ЕПС тргује и на тржишту Италије.

Берзе 2020.	Продаја GWh	Куповина GWh
SEEPEx	411 GWh	141 GWh
ЕПС Трговање (HUPX, CROPEX, BSP Southpool)	801 GWh	13 GWh
Укупно	1.212 GWh	154 GWh

Трговина ЕПС-а и у наредном периоду засниваће се пре свега на трговини и управљању електроенергетским портфељом. Зависно од расположивих финансијских средстава ЕПС групе и од нивоа изграђености трговачке инфраструктуре у региону, повећаће се обим куповине и продаје туђе енергије. За то је потребно позиционирање ћерке фирме „ЕПС Трговање“ на више тржишта.

Трговање на велетржишту 2020.	GWh
Продаја	2.155 GWh
Куповина	484 GWh
Укупно	2.639 GWh

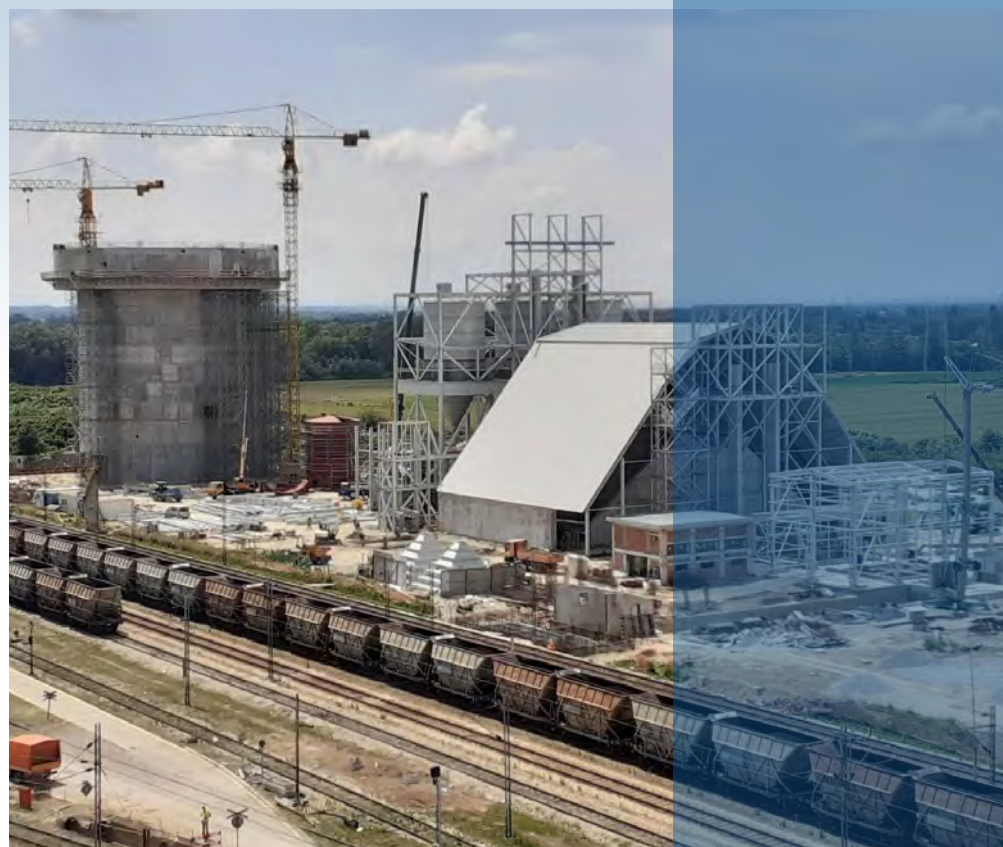
ИНВЕСТИЦИЈЕ

„Електропривреда Србије“ јасно препознаје кључне циљеве развоја српске енергетике. Зато континуирано модернизује производне капацитете и процесе, гради нова постројења, уводи савремене технологије, повећава ефикасност и подиже стандарде. Да би се остварила визија такве, модерне „Електропривреде Србије“, неопходна су улагања у сваки сегмент пословања компаније.

Инвестиције и нови пројекти прави су показатељ развоја и модернизације ЕПС-а. Улагања ЕПС-а препозната су и као инвестиције у бољи живот грађана Србије.

Инвестиције су биле неопходне да ЕПС дође до данашњег степена развоја, уз настојање не само да се енергетски систем одржи, већ и да се непрестано даље надограђује.

Сваке године ЕПС у систем инвестира између 200 и 300 милиона евра.

Једна од највећих инвестиција у енергетском сектору Србије је градња модерног и ефикасног термоблока Б3 снаге 350 MW у ТЕ „Костолац Б“ од 618 милиона долара, који ће бити усклађен са свим еколошким прописима ЕУ. То је део ширег пројекта, у оквиру којег је набављен и систем багер-трака-одлагач, за повећање производње угља на копу „Дрмно“ са садашњих девет на 12 милиона тона угља годишње. Овај БТО систем вредан је 97,6 милиона долара.

Улагања у модернизацију производње, ревитализације електрана и сигурност система, инвестиције у заштиту животне средине неке су од мера које ЕПС реализује на путу ка повећању прихода и још успешнијем пословању.

Циљ је да ЕПС унапреди постојеће термоелектране, хидроелектране, рударску механизацију, отвара савремене копове и изгради нове „зелене“ електране. Најва нових улагања у електроенергетику даје подстрек да ЕПС убрза досадашње пројекте и ускоро започне што више нових.

У ТЕ „Никола Тесла А“ у току је изградња система за одсумпоравање димних гасова за четири најснажнија блока те електране. Вредност овог еколошког пројекта је 217 милиона евра. Започела је изградња истог таквог постројења и на ТЕНТ Б, и вредност пројекта је 210 милиона евра. ЕПС је завршио изградњу таквог постројења, вредног 96 милиона евра, и у ТЕ „Костолац Б“.

Знатан удео у инвестиционом циклусу имају пројекти за веће коришћење обновљивих извора енергије. Највећи нови капацитет међу њима је ветропарк снаге 66 мегавата који ће се градити у Костолцу. Вредност пројекта је око 100 милиона евра.

Пројекти:

- Унапређење заштите животне средине
- Ревитализација и модернизација ТЕ и ХЕ
- Планирање и изградња нових електрана

Анализира се и пројекат изградње резервибилне хидроелектране „Бистрица“ која ће обезбедити потребан ниво балансне резерве за електроенергетски систем Србије у условима прикључења нових електрана на обновљиве изворе. Процењује се да ће РХЕ „Бистрица“ годишње производити више од 1.000 GWh.

ЕПС сарађује са суседним електропривредама у настојању да повећа енергетски капацитет региона. То показују пројекти попут градње система „Горња Дрина“, односно прве хидроелектране „Бук Бијела“, снаге око 100 мегавата. Пројекат реализују заједничко предузеће ХЕС „Горња Дрина“ у којем ЕПС има 51 одсто власништва, а „Електропривреда Републике Српске“ 49 одсто. ХЕ „Бук Бијела“ је део пројекта изградње три хидроелектране на горњем току реке Дрине, укупне снаге преко 200 мегавата и пројектоване годишње производње око 700 милиона kWh. Ова инвестиција донеће зелене киловат-сате и повећати енергетску стабилност Србије, Републике Српске и региона у целини.

У РБ „Колубара“ завршен је први „зелени“ пројекат, чији је циљ унапређење технологије откопавања угља и уједначавање квалитета лигнита. Овај вредан пројекат омогућава ефикаснији рад термоелектрана и умањује негативне утицаје на животну средину. Уграђена опрема за управљање квалитетом, заједно са новом депонијом, омогућава контролисано мешање угља различитог квалитета, као и мешање угља са Поља „Г“ и „Тамнава - Западног поља“, а касније и „Радљева“, које се увелико припрема за почетак производње угља. Термоелектранама ће се испоручивати угаљ избалансираног квалитета, те ће и њихов рад бити ефикаснији.

Највећа хидроелектрана у Србији ХЕ „Ђердап 1“ ревитализацијом агрегата повећаће снагу за око 10 одсто и продужити радни век за 40 година. Након обнове прве ђердапске хидроелектране започеће и ревитализација свих 10 агрегата ХЕ „Ђердап 2“.

У модернизацију бродске преводнице у ХЕ „Ђердап 1“ уложено је око 28,5 милиона евра и она је са обновљеном и унапређеном опремом пуштена у рад у јулу 2021. године. У току је и пројекат модернизација бродске преводнице у ХЕ „Ђердап 2“.

Успешно је завршена ревитализација хидроелектране „Зворник“, а ефекти се увелико виде у новим дневним и месечним рекордима и дуплираној производњи. После ревитализације, укупна инсталисана снага агрегата је 125,6 мегавата, што је за 30 одсто више.

Улагање у ревитализацију постојећих производних капацитета ЕПС-а један је од начина да ЕПС и у будућности остане најважнија енергетска карика Србије. Сваки динар уложен у модернизацију система биће вишеструко враћен, јер сваки „зелени“ мегават-сат више који се произведе значи додатну стабилност ЕПС-а.

Значајне су и инвестиције ЕПС-а у савремене рударске машине и отварање нових копова у Колубарском и Костолачком угљеном басену. Та улагања обезбедиће наставак стабилне производње угља за термоелектране.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита животне средине је један од приоритета пословања „Електропривреде Србије“ и саставни део стратегије управљања компанијом. Еколошки одрживо пословање, усклађено са нормативима Европске уније, ЕПС спроводи низом активности у очувању животне средине, уз истовремено подизање продуктивности производње и ефикасности производних капацитета.

ЕПС је свестан свог утицаја на животну средину, и све своје активности настоји да усклади са законским и другим захтевима, уз обавезу да стално побољшава заштиту животне средине.

Сваки инвестициони пројекат „Електропривреде Србије“ обухвата мере унапређења заштите животне средине. ЕПС је уложио око 540 милиона евра у пројекте којима се унапређују квалитет ваздуха, воде и земљишта од 2002. до 2020. године.

План је да укупне инвестиције у наредним годинама достигну 1,2 милијарде евра. Системски се улаже у модернизацију опреме и увођење најновијих технологија у производњи угља и електричне енергије да би се утицај на околину свео на минимум. На првом месту су пројекти усмерени на заштиту ваздуха.

Мере које ЕПС предузима, смањују емисије прашкастих честица за 94 одсто, емисије азотних оксида биће готово преполовљене. Највећи ефекти видеће се у емисијама сумпор-диоксида које ће бити редуковане за 90 одсто.

Најзначајнији пројекти из области заштите животне средине:

- Реконструкција електрофилтера
- Изградња и унапређење система за транспорт и одлагање пепела и шљаке
- Изградња постројења за одсумпоровање и денитрификацију димних гасова
- Управљање квалитетом угља
- Модернизација депонија
- Очување воденог екосистема акумулација и екосистема приобаља
- Управљање отпадом

Приоритет и највећи обим улагања предвиђен је у области заштите квалитета ваздуха изградњом система за одсумпоровање димних гасова и примарним и секундарним мерама за смањење емисије азотних оксида у термоелектранама. Тиме ЕПС испуњава строге еколошке стандарде ЕУ и спушта емисије испод граница предвиђених домаћом и европском регулативом.

У ЕПС-у је у току изградња постројења за одсумпоровање димних гасова у ТЕНТ А и у ТЕНТ Б, а у ТЕ „Костолац Б“ је већ изграђено.

Актуелна је и изградња постројења за третман отпадних вода у термоелектранама. Унапређени су и реконструисани системи за сакупљање, транспорт и депоновање пепела, чиме је побољшана и заштита ваздуха, јер је спречено развејавање пепела.

Један од већих пројеката чијом реализацијом ће се знатно побољшати заштита животне средине је „зелени пројекат“ за управљање квалитетом угља у РБ „Колубара“. Нова рударска опрема пројектована је да ради по највишим еколошким стандардима и омогућава да се производња угља и електричне енергије из угља одвија уз минимално штетне последице по животну средину. Повећаће се ефикасност и искоришћеност система за ископавање јаловине и угља. А све то обезбедиће боље управљање ресурсом и максимално искоришћење лежишта. С друге стране, смањиће се трошкови експлоатације.

Ефекти се очекују и у термоелектранама. Захваљујући квалитету угља, који ће бити у планираном пројектованом опсегу, блокови ће моћи да раде ефикасније и стабилно, а самим тим са смањеним утицајем на животну средину.

ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

„Електропривреда Србије“ чврсто иде ка томе да повећава производне капацитете из обновљивих извора. Иако угаљ остаје база у производњи електричне енергије у Србији, ЕПС ће повећати проценат производње енергије из обновљивих извора. ЕПС је спреман за велике промене у енергетском сектору и иде ка зеленој агенди и обновљивим изворима енергије.

Повећање удела обновљивих извора енергије у производњи електричне енергије је један од стратешких интереса ЕПС-а.

Као обновљивим изворима енергије, ЕПС посебну пажњу посвећује својим хидроелектранама. Развојним плановима компаније обухваћене су ревитализације постојећих хидроелектрана, како би се продужио њихов радни век, повећали инсталисана снага и производња обновљиве енергије. У плану је и изградња нових хидроелектрана, ветропаркова и соларних електрана.

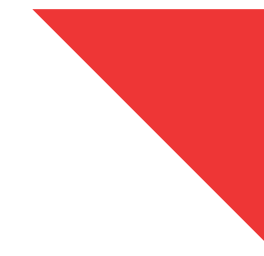
Први ЕПС-ов ветропарк, снаге 66 мегавата биће изграђен на затвореним коповима и одлагалиштима у Костолцу. Вредност пројекта је око 100 милиона евра. Очекивана годишња производња 20 ветрогенератора је око 150 милиона киловат-сати што је довољно за снабдевање око 30.000 домаћинстава.

План је се да на површини од око 15 хектара одлагалишта бившег копа Ћириковац, у близини насеља Петка, изгради соларна електрана снаге 9,95 MW. Процењена вредност пројекта је око 11 милиона евра, а електрана ће производити око 12,9 милиона киловат-сати електричне енергије годишње.

Ради се и на развоју пројекта веће соларне електране снаге 97,2 мегавата на постојећем одлагалишту пепела и шљаке Средње косточачко острво. ЕПС планира да у ову соларну електрану инвестира око 84 милиона евра и да на простору 270 хектара из обновљивих извора добије у просеку око 115 милиона киловат-часова годишње.

Приоритети:

- Ревитализација и модернизација постојећих великих и малих хидроелектрана
- Изградња нових хидроелектрана
- Развој ветропаркова и соларних електрана

ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ МЕНАЏМЕНТА

Један од приоритета ЕПС је процесно уређење пословања компаније и усклађивање са захтевима међународних стандарда реализацијом пројеката увођења и сертификације система менаџмента и њиховом интеграцијом у јединствени интегрисани систем менаџмента – ИМС. Имплементацијом, одржавањем и сталним унапређењем различитих система менаџмента, ЕПС унапређује своју пословну ефикасност и ефективност, у континуитету ради на испуњавању очекивања корисника и свих осталих заинтересованих страна, препознавању и умањењу ризика, као и разумевању контекста пословања компаније.

Огранци за производњу угља и електричне енергије успоставили су и сертифициovali свој пословни систем према захтевима међународних стандарда ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, а бројне захтеве стандарда интегрисали у своје пословање. Поједини огранци су имплементирали, интегрисали и сертифицивали системе менаџмента и према захтевима ISO/IEC 27001 и ISO 50001. У току је међусобно усаглашавање и повезивање имплементираних система менаџмента на нивоу ЕПС који ће допринети већој ефикасности, уштедама и оптимизацији перформанси процеса, уређености пословно техничког система, благовременом препознавању прилика и могућности, избегавању и минимизирању ризика, што ће чинити добру основу за примену захтева друштвено одговорног пословања.

Развијени интегрисани систем менаџмента и његова доследна примена представља основу за моћан управљачки систем који, уз знање и предано учешће свих актера омогућава постизање одрживог успеха организације. ЕПС је апсолутно посвећен етичности у пословању, бризи о заштити животне средине, безбедности и заштити на раду, подизању свести о значају енергетске ефикасности и других аспеката квалитета живота. На тај начин доприноси уштедама на националном нивоу и остварује бенефите за друштво у целини.

Неопходност примене захтева инфраструктуре квалитета и испуњавања законских услова техничке регулативе, препозната је у ЕПС на системски и систематичан начин. Тиме се обезбеђују смернице за правовремено прилагођавање ЕПС захтевима тржишта, надлежних државних органа, окружења и међународних институција, те тако ствара услове за профитабилну и добру пословну праксу у ЕПС.

ЗАПОСЛЕНИ

Највреднији ресурс ЕПС-а су људи, а њихова безбедност и здравље на раду су приоритет у управљању људским ресурсима.

Бележи се континуирано смањење броја повреда на раду. Примењују се савремене техничке, ергономске, организационе и здравствене мере да би се смањио ризик од повреда. Спровode се превентивни и периодични прегледи и испитивање опреме за рад и услова радне средине.

ЕПС организује систематске и контролне специјалистичке здравствене прегледе, прати здравље запослених и подстиче њихову рехабилитацију и рекреацију.

Запослени имају могућност стручног усавршавања, унапређења знања и вештина, похађања обука и учествовања у раду стручних скупова.

Сваки нови пројекат, пословни корак и одлука у складу су са остварењем визије компаније која је окренута тржишту, конкурентна, профитабилна и друштвено одговорна компанија. Зато је ЕПС и препознат као поуздан партнер пословној заједници и један од најпожељнијих послодаваца у Србији.

ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ

„Електропривреда Србије“ свој успех не мери само пословним резултатима, већ и активним учешћем у свим сферама друштва и за добробит свих грађана. Као друштвено одговорна компанија, ЕПС је у потпуности посвећен развоју заједнице у којој послује и унапређењу квалитета живота, кроз подршку науци и образовању, здравству, култури, спорту, хуманитарним активностима и очувању духовних вредности.

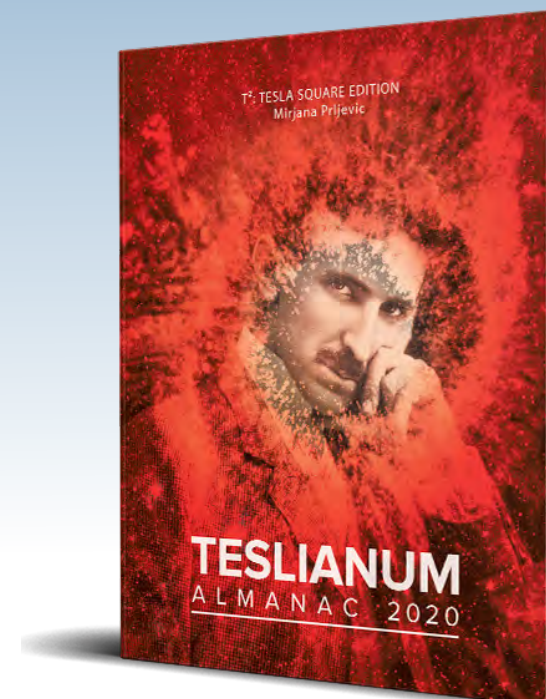
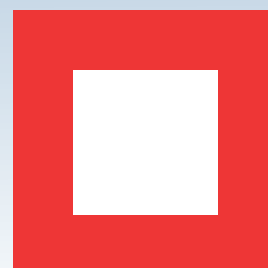
„Електропривреда Србије“ је велики донатор српског здравства. Компанија је пружила финансијску помоћ за побољшање услова рада највећих здравствених установа у Србији, као и за набавку медицинских апарата, опреме и лекова. ЕПС настоји да се укључи у што већи број акција за пружање помоћи у лечењу, нарочито лечењу деце.

ЕПС подржава рад установа за особе са инвалидитетом. Помогнуте су манифестација „Игре без границе за децу са посебним потребама“, удружење „Ин центар“ у пројекту развоја социјалног предузетништва, као и пројекат „Мали велики људи“. Компанија је пружила финансијску помоћ за опремање сензорних соба у домовима за особе са сметњама у развоју у Београду, Ветернику, Кулинама, Шапцу и Нишу.

ЕПС је пружио подршку раду домова за незбринуту децу и особа са инвалидитетом, децу без родитеља и децу избеглица са Косова и Метохије, као и рад невладиних организација у области заштите људских права и права мањинских заједница. ЕПС је учествовао у финансирању пројеката „СОС дечја села“ и удружења за унапређење образовања ромске деце „Влашки Роми“.

Подржан је и рад Саветовалиште за борбу против насиља у породици у њиховом настојању да се помогне жртвама насиља у породици и да се овај велики друштвени проблем сведе на најмању меру. ЕПС је финансијски помогао и Покрету за децу „Три плус“ у реализацији програма осмишљених за породице са троје и више деце у циљу подстицања проширења породице.

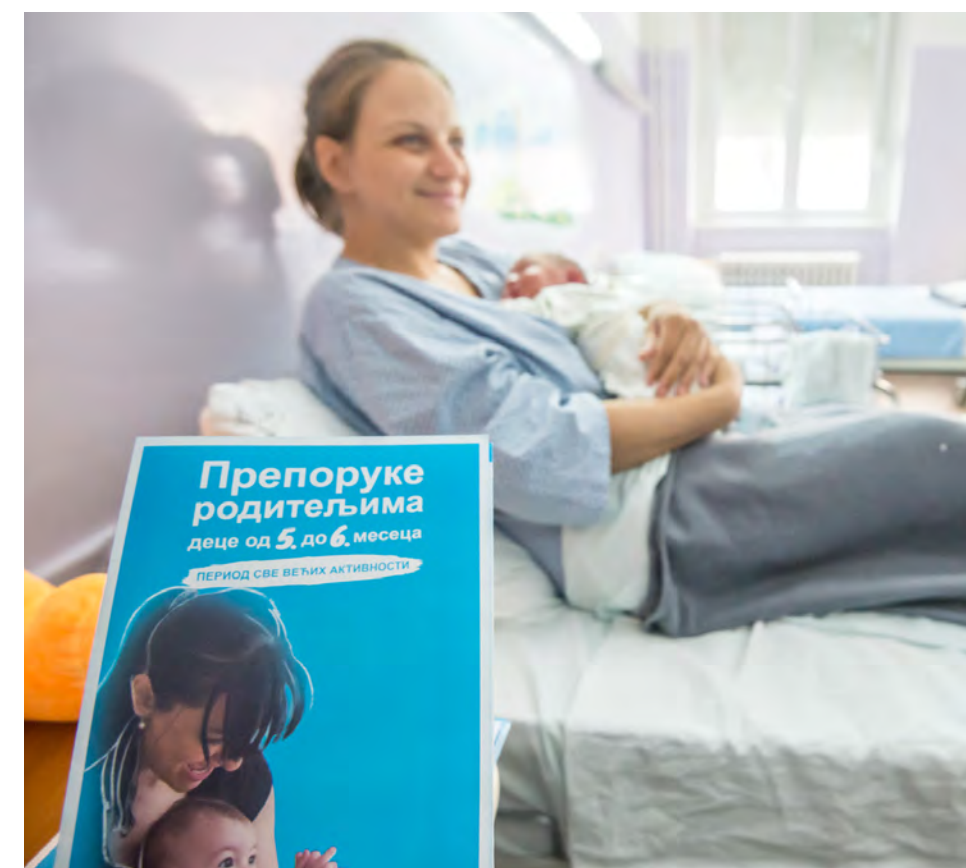
ЕПС даје пуну подршку најмлађима и њиховом безбедном одрастању и корпоративни донатор је Уницефове „Школе без насиља“. Компанија подржава и програм за развој деце у раном детињству и укључила се у кампању „Сваки тренутак је важан“ коју спроводи Уницеф, у сарадњи са Владом Србије и ресорним министарствима.

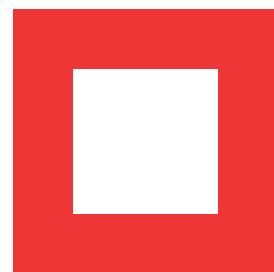

„Електропривреда Србије“ подржала је рад Националног удружења родитеља деце оболеле од рака (НУРДОР) како би се помогло родитељима чија деца болују од ове болести.

Уз помоћ „Електропривреде Србије“ око 150 школа набавило је потребан намештај, нову опрему и реконструисало своје објекте. Бољи услови за образовање обезбеђени су широм Србије и тиме омогућено да деца, као највреднији део српског друштва, имају модерну наставу у адекватном окружењу и да у корак прате вршњаке из најразвијенијих земаља.

У 2021. години када је обележено 165 година од рођења Николе Тесле, ЕПС је подржао објављивање „Теслианум Алманах“, публикације која широј читалачкој публици на креативан начин приближава јединствени, отворени ум великог научника Николе Тесле.

Припрема:
Сектор за односе с јавношћу ЈП ЕПС

Јавно предузеће
„Електропривреда Србије“
Балканска 13
11000 Београд
www.eps.rs

